

Kozjanski
park

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Kozjansko & Obsotelje
Biosferno območje od leta 2010
Program Človek in biosfera

Poročilo o izvedenih aktivnostih v okviru programa UNESCO MAB 2019

Pripravil: Upravljavec BO Kozjansko in Obsotelje - Kozjanski park

Podsreda, oktober 2019

1. MLADI VARUH NARAVE

Izobraževanja za mlade varuhe narave so namenjena otrokom cele Slovenije, zelo pa si prizadevamo, da se teh izobraževanj udeleži čim več otrok, ki prihajajo iz biosfernega območja. V letošnjem letu smo za potrebe raziskovanja in opazovanja živali kupili prenosno kamero. Trenutno kamera snema bobre na reki Bistrici. Eden od posnetkov je objavljen na naši spletni strani <https://kozjanski-park.si/?p=5349>

V času poletnih šolskih počitnic smo izvedli tri petdnevna izobraževanja za mlade varuhe narave, ki so se ga udeležili otroci stari od 6. do 14 let.

Udeleženci izobraževanj so od nedelje do petka bivali v Podsredi, udeleženci iz bližnje okolice pa so prihajali dnevno med 7.00 in 8.00 in odhajali domov ob 17.00.

Udeleženci so raziskovali živo in neživo naravo, delali so poskuse v naravi in izdelovali predmete iz naravnih materialov. Območje raziskovanja je predalpsko hribovje vzhodnega Posavskega hribovja, Srednjesotelsko gričevje in Obsotelje.

Izobraževanja so potekala v treh terminih:

1. 30. junij do 5. julij
2. 7. do 12. julij
3. 18. do 23. avgust

Financiranje:

VRSTA/OPIS STROŠKA	€
Materialni stroški – kamera za snemanje živali	1.490,00
Prenočišča	1.821,28
Prehrana	3.518,88
Potni stroški	350,00
Materialni stroški (les, papir, blago, lončki, barve, majice)	877,45
Priprava in predstavitev rezultatov, fotografije	100,00
SKUPAJ	8.157,61

Prihodki	€
Kotizacija	5.140,16
Lastna sredstva	317,45
Pričakovana sredstva UNESCO MAB	2.700,00
SKUPAJ	8.157,61

Slika 1: Mladi varuh narave

Slika 2: Mladi varuhi narave

2 OKOLJSKI DNEVI

Dan bobra

V sodelovanju z osnovnimi šolami smo ob reki Bistrici z učenci opazovali habitat bobra. Prirodoslovni muzej nam je dal na posodo tudi preparat bobra s pomočjo katerega smo lahko bobra še bolj približali učencem. Učence smo seznanili z razvojem bobra, z njegovim razmnoževanjem, kako si izdeluje bivališča in gradi jezove in kakšna je njegova hrana.

V OŠ Lesično smo bobra predstavili učencem od 1. - 4. razreda v OŠ Pišce in OŠ Bizeljsko pa vsem učencem od prvega do devetega razreda.

7. aprila, na mednarodni dan bobra smo med 9.00 in 14.00 opravili dva vodena ogleda habitata bobra na reki Bistrici.

Slika 3: Opazovanje sledi bobra ob reki Bistrici

Dan Zemlje

Kozjanski regijski park bo letos že dvajsetič organiziral Praznik kozjanskega jabolka. Dogodek je povezan z ohranjanjem visokodebelnih travniških sadovnjakov, ki so pomemben habitat številnim pticam: črna žolna, pivka, pogorelček, rjavi srakoper, sršenar, velika uharica, veliki skovik, vijeglavka, smrdokavra... Poleg ptic življenje v sadovnjaku dopolnjujejo še pikapolonice, strigalice, čebele samotarke..., na travniku pa številne rastline, metulji, kobilice...

Travniški sadovnjaki so v kmetijski kulturni krajini eden najbolj pestrih življenjskih prostorov, saj med sadnimi drevesi najdejo svoj prostor številne živalske in rastlinske vrste. Na Kozjanskem spadajo sadovnjaki med pomembna varstvena območja Natura 2000, saj predstavljajo življenjsko okolje za nekatere redke in ogrožene vrste ptic.

V Kozjanskem parku smo z aktivnimi večletnimi naravovarstvenimi ukrepi uspeli ohraniti travniške sadovnjake in jim vrniti naravovarstveno, krajinsko, kmetijsko in ekonomsko veljavo.

V travniških sadovnjakih živijo številni »koristni organizmi«, ki drevesa oprahujejo ali varujejo pred škodljivci. Le ti nudijo zavetje številnim ogroženim pticam, ki prebivajo v duplih ali krošnjah.

Tema letošnjega literarnega natečaja je bila: »Dogajanje v travniškem sadovnjaku«

Na natečaj se je odzvalo osem osnovnih šol: OŠ Podčetrtek, OŠ Bistrica ob Sotli, OŠ Bizeljsko, OŠ Pišece, OŠ Artiče, OŠ Lesično, OŠ Kozje, OŠ Koprivnica. Sodelovalo je 46 učencev od 4. do 9. Razreda, ki so prispevali 46 del, le ta so zbrana v zborniku, ki je bil predstavljen na prireditvi ob Dnevu Zemlje, ki je bila 16. aprila 2019 na gradu Podsreda. Prireditve so z nastopom popestrili učenci OŠ Lesično z dramatizacijo Kozjanski raj. Prav tako smo na ta dan pripravili razstavo del udeležencev literarnega natečaja Kozjansko 2018 in podelili nagrade nagrajencem.

Avtorje vseh literarnih del smo za nagrado v petek, 24. maja 2019, popeljali v Triglavski narodni park.

Slika 4: Nastop učencev OŠ Lesično

Dan okolja

Ob Dnevu okolja smo pripravili iz Olimja (samostan) proti Plešivcu in mali Rudnici. Ob poti smo obiskovalce seznanjali z biodiveziteto biosfernega območja, s pomenom Nature2000 in s krajinskimi elementi. Pohoda se je udeležilo 16 obiskovalcev.

Slika 5: Udeleženci pohoda

Dan živali

Dan bomo obeležili 4. oktobra v sodelovanju z osnovnimi šolami.

Stroški:

Stroški	€
Priprava razpisa za literarni natečaj in zbiranje prispevkov	150,00
Oblikovanje in tisk zbornika literarnih del	50,00
Organizacija prireditve (vabila, pogostitev, razvijanje fotografij)	450,00
Nagrade za nastopajoče in nagrajence fotografskega natečaja	150,00
Material za izvedbo delavnic (akvarel barve, karton, lepila...)	200,00
Organizacija pohoda (priprava trase vodenje)	150,00
SKUPAJ	1150,00

Prihodki	€
Lastna sredstva:	350,00
<u>Pričakovana sredstva UNESCO MAB</u>	800,00
SKUPAJ	1150,00

Za izvedbo okoljskih dni smo porabili manj sredstev od načrtovanih in sicer zaradi tega, ker smo ekskurzijo pokrili iz drugih projektnih sredstev, zato smo tudi zmanjšali pričakovana sredstva UNESCO MAB, ki pa jih bomo povečali (500,00 €) na projektu Travniki sadovnjaki in ptice.

3 MREŽA ŠOL BIOSFERNEGA OBMOČJA

V okviru Mreže šol biosfernega območja je v šolskem letu 2018/19 sodelovalo šest osnovnih šol: Bistrica ob Sotli, Kozje, Slivnica pri Celju, Podčetrtek, Lesično in Kumrovec(HR).

Sodelovanje smo si v letošnjem letu zastavili v obliki skupnih terenskih raziskovanj ki smo jih opravili marca, aprila in maja.

Prvo raziskovanje je bilo namenjeno Bobru in je potekalo v okoli osnovne šole Kozje. Učenci so najprej skupaj spoznali glavne značilnosti in življenjski prostor bobra, nato so se razdelili na štiri skupine in šli na teren iskat sledove bobra.

Raziskovanja se je udeležilo 48 učencev in šest mentoric.

Drugo raziskovanje je bilo namenjeno pupkom in je potekalo v okolici osnovne šole Lesično, kjer imajo tudi vodno učno pot. Najprej je sledilo kratko predavanje, nato pa odhod do potoka, kjer se nahajajo pupki. Otroci so jih lahko opazovali in preverjali čistost potoka.

Raziskovanja se je udeležilo 48 učencev in šest mentoric.

Tretje raziskovanje je potekalo na Vetrniku in je bilo namenjeno suhim travnikom. V treh skupinah so učenci raziskovali rastline in živali Vetrnika ter se seznanili s pomenom ohranjanja suhih travišč.

Raziskovanja se je udeležilo 38 učencev in pet mentoric.

Ob koncu smo vsem sodelujočim učencem podelili naziv Mladi varuh narave.

Financiranje:

Stroški	€
Materialni stroški (priprava predavanj, organizacija prevozov):	250,00
Izdelava priznanj in simboličnih nagrad za učence	150,00
SKUPAJ	400,00

Prihodki	€
Lastna sredstva:	200,00
Pričakovana sredstva UNESCO MAB	200,00
SKUPAJ	400,00

Pri programu Mreža šol smo porabili manj sredstev od načrtovanih, saj smo načrtovana sredstva za izvedbo ekskurzije pokrili iz projektnih sredstev, zato smo tudi zmanjšali pričakovana sredstva UNESCO MAB, ki pa jih bomo povečali (1.300,00 €) na projektu Travniški sadovnjaki in ptice.

Slika 6: Opazovanje pupkov v okolici OŠ Lesično

Slika 7: Opazovanje biodiverzitete na Vetrniku

Slika 8: Zaključek raziskovalnih dni na Vetrniku

4. Travniški sadovnjaki in ptice

Pričeli smo z izborom ptic za razstavo in s pripravo izdelave kovinske interaktivne table s predstavitvijo fotografij in zvokov 20 najbolj značilnih vrst ptic v biosfernem območju Kozjansko in Obsotelje. Pripravili bomo tudi knjižico s predstavitvijo ptic, ki bo služila za izobraževalne in promocijske namene.

Financiranje:

Stroški	€
Izdelava interaktivne zvočne in slikovne table za ptice (zvoki in fotografije)	3.500,00
Izdelava ptičjih bivališč	600,00

Priprava in postavitvev razstave	1.500,00
SKUPAJ	5.600,00

Prihodki	€
Lastna sredstva:	1.300,00
Pričakovana sredstva UNESCO MAB	4.300,00
SKUPAJ	5.600,00

Slika: Zvočna tabla

Skupaj pričakovana sredstva UNESCO MAB za BO Kozjansko in Obsotelje v času od junija do septembra 2019: 1.210,00 €